KISTEFOS

INDUSTRI
KUNST
SKULPTUR

ÅRSRAPPORT 2018

STYRETS ÅRSBERETNING 2018

INNHOLD

1.	KISTEFOS-MUSEET	3
2.	SESONGEN 2018	4
3.	ÅRETS SKULPTUR	5
4.	SKULPTURPARKEN	7
5.	ÅRETS KUNSTUTSTILLING	8
6.	FAGLIG VIRKSOMHET	9
7.	RIKSANTIKVAREN	10
8.	BYGGEPROSJEKTER	12
9.	FINANSIERING	13
10.	NY VISUELL IDENTITET	14
11.	STYRETS ÅRSBERETNING	15
12.	RESULTATREGNSKAP 2018	18
13.	BALANSEREGNSKAP 2018	19
14.	NOTER TIL ÅRSREGNSKAP 2018	21
15.	REVISORS BERETNING	25

Forsidebilde: «The Twist», tegnet av Bjarke Ingels Group (BIG).

1. KISTEFOS-MUSEET

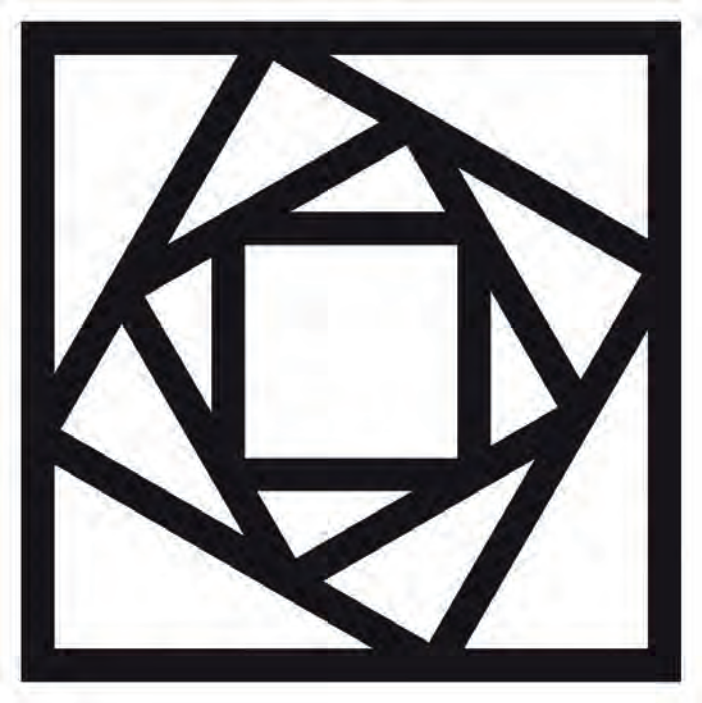

Stiftelsen Kistefos-Museet ble etablert i 1996 av Christen Sveaas og Jevnaker kommune. Museets hovedoppgave er å ivareta og utvikle det som i dag i henhold til Riksantikvaren er et nasjonalt bevaringsverdig teknisk-industrielt kulturminne etter A/S Kistefos Træsliberis industrivirksomhet på Kistefoss.

Tremassefabrikken A/S Kistefos Træsliberi ble grunnlagt i 1889 av konsul Anders Sveaas (1840-1917). Fabrikken ble reist ved Randselven i løpet av ett år. Kraftstasjonene ved Kistefossen som også var eiet av selskapet, ga energi til fabrikken. Inntil 1955 produserte Kistefos Træsliberi tremasse som gikk til norsk og internasjonal papirindustri.

På 1900-tallet var det ca. 70 tremassefabrikker i Norge. I dag finner man det eneste bevarte anlegget ved Kistefos-Museet.

A/S Kistefos Træsliberi eier fabrikkbygningene og eiendommene på Kistefoss og har sammen med Riksantikvaren brukt betydelige midler på å få restaurert bygningene etter antikvariske retningslinjer. De 12 bygningene leies ut langsiktig til Kistefos-Museet for en symbolsk sum.

Museet omfatter "Levende fabrikk" og det gamle tresliperiet fra 1891, en av verdens flotteste skulpturparker som over tid er utviklet til nordens største skulpturpark for samtidskunst. Hvert år er det nye kunstutstillinger i Nybruket av høyt nasjonalt og/eller internasjonalt format.

Kistefos AS er hovedsponsor for Kistefos-Museet og bidro i 2018 med 7.000.000 kr. Alle støttespillere er viktige for at museet skal kunne utvikles og trekke til seg nye besøkende. Øvrige bidragsytere til driften var Oppland fylkeskommune, hjemkommunen Jevnaker, Sparebank 1 Ringerike Hadeland og Ringerike kommune. Riksantikvaren bidro i 2018 med en bevilgning på 1.492.565 kr til forvaltning, drift og vedlikehold av det gamle tresliperiet. Sparebankstiftelsen Ringerike, Stiftelsen Sat Sapienti og Anders Sveaas' Almennyttige Fond har bidratt til realisering av prosjekter i det gamle tresliperiet, og Kistefos mottok 1.045.000 kr over statsbudsjettet.

Vi takker hjerteligst for all støtte i 2018!

2. SESONGEN 2018

Besøkstall
I sesongen 2018 hadde Kistefos-Museet totalt 17294 (18 392) betalende gjester. Aldersgrensen for gratis billetter til barn ble satt opp fra 7 år til 16 år i 2018. Dette forklarer nedgangen fra 2017.

Åpningsdagen
Sesongåpningen 27. mai ble som vanlig godt besøkt med nesten 3 000 besøkende. Kulturminister Trine Skei Grande foretok den offisielle åpningen.

Kulturminister Trine Skei Grande, William Flatmo, kunstneren av årets skulptur "Face Off", Lynda Benglis og Christen Sveaas.

Arrangementer
22. august inviterte vår hovedsponsor Kistefos AS til et meget vellykket krepselag for venner og forretningsforbindelser av Kistefos AS, AS Kistefos Træsliberi og Kistefos-Museet.

Det ble i forbindelse med krepselaget arrangert en kunstnergaveauksjon der en rekke kunstnere og gallerier i verdensklasse donerte et 30-talls verker. Kunstnere som var representert med kunstverk under auksjonen inkluderte verdenskjente navn som Anish Kapoor, Martin Kippenberger, Tony Cragg, Marina Abramovich, George Condo, Lari Pittman, Elmgreen & Dragset, Jeppe Hein, Ilya Kabakov og Wilhelm Sasnal.

Alle kunstverk ble solgt og de tre mest suksessfulle verkene var:

- Marc Quinn, kr 2,6 mill.
- Anish Kapoor, kr 2,0 mill.
- George Condo, kr 1,9 mill.

Den innsamlede summen skal delfinansiere Kistefos-Museets nye museumsbygg "The Twist", som er tegnet av arkitektfirmaet BIG - Bjarke Ingels Group i Danmark.

23. august ble det gjennomført et seminar i forbindelse med årets utstilling, ENGINE av Wilhelm Sasnal. Kunstner Wilhelm Sasnal var selv tilstede, i tillegg til kurator Rhea Dall og foredragsholder Adam Szymczyk. Seminaret besto av et foredrag av Szymczyk om Wilhelm Sasnals kunstnerskap. Szymczyk er kunstnerisk direktør for dokumenta 14. Etter foredraget var det samtale mellom Sasnal, Dall og Szymczyk. Deretter fikk deltagerne muligheten til å besøke utstillingen eller se filmen «Columbus» av Sasnal.

Den 28. januar 2018 ble det arrangert vintervandring i skulpturparken. Vi fikk gode tilbakemeldinger etter vandringen.

Den 19. september og den 3. oktober 2018 ble det på kveldstid arrangert kveldsvandring i skulpturparken. Begge arrangementene hadde stort oppmøte: Den 19. september var det 79 betalende gjester fordelt på 3 guidede grupper og den 3. oktober var det 181 betalende gjester fordelt på 5 guidede grupper. Kistefos-Museet fikk svært gode tilbakemeldinger fra deltagerne.

Den 2. oktober, kl. 12.00-16.00, ble det arrangert familiedag. Dette var et tilbud for familier med barn i høstferie. Arrangementet inkluderte barnevennlig omvisning i skulpturparken og i levende fabrikk, maling av klosser til klosseskulptur, maling av kunstverk på ark og rebusløp mer premier. Svært dårlig vær reduserte sannsynligvis deltagerantallet, som ble dårligere enn forventet. De som var tilstede kom imidlertid med positive tilbakemeldinger, og flere ga uttrykk for ønske om at dette bør gjentas.

Informasjon og markedsføring
Informasjons- og markedsføringsarbeidet er under stadig utvikling. Det er tatt i bruk nye verktøy i markedsføringsøyemed, som bruk av innholds-markedsføring, markedsføring på nettutgaven av Aftenposten, remarketing pixel på vår hjemmeside [slik at annonsen på Aftenposten også ble spredd i andre Schibsted kanaler på nett] og større bruk av annonsering i sosiale medier.

Det er høy tilstedeværelse i sosiale medier, antallet følgere øker jevnt og engasjement på innlegg som deles.

Kistefos arbeider fortsatt med en dynamisk hjemmeside med nyhetssaker og informasjon, informasjon utsendt jevnlig på nyhetsbrev og har en god dialog med pressen.

Besøksundersøkelse
I 2018 ble det gjennomført en besøksundersøkelse. Undersøkelsen ble gjort på nettbrett og 343 mennesker deltok.

50 % oppgir at de har fått kunnskap om Kistefos fra venner, familie og kolleger. 34 % er førstegangsbesøkende, mens 24 % har vært her flere enn 5 ganger. Hele 76 % oppgir at de besøker Kistefos hovedsaklig på grunn av skulpturparken.

Kveldsvandring i skulpturparken.

3. ÅRETS SKULPTUR

Lynda Benglis gjorde seg bemerket allerede på slutten av 60-tallet i New York, med en serie banebrytende verk i flytende lateks og PVC-skum. Kunsten relaterte stilmessig mer til abstrakt ekspresjonisme enn minimalisme og prosesskunst. Benglis var en kraftfull og innovativ stemme i et ellers mannsdominert amerikansk kunstnermiljø.

De tidlige verkene tok form som organiske masser utført flatt på gulv som utflytende malerier, eller formet opp mot vegg som biomorfe skulpturelle former. Benglis utfordret med disse verkene grensen mellom maleri og skulptur, og rettet fokuset mot materialitet, overflate, masse og form.

Benglis viderefører senere disse idéene i bronse og andre metaller. Muligens forsterkes hennes særegne utrykk gjennom den radikale transformasjonen materialet gjennomgår; mykt blir hardt, hardt oppleves mykt, og gester og bevegelser fryses. Gjennom tvetydighet i form oppstår et kunstnerisk rom hvor abstraksjon får innhold. Formene blir menings-bærende utover materialets iboende egenskaper, og oppleves som metaforiske former. Det er i dette spenningsfylte rommet skulpturen på Kistefos oppstår.

Face Off følger direkte av Benglis' besøk på Kistefos, inspirert av stedets landskap og atmosfære, skandinavisk mytologi og folklore. Delvis frosset foss, - delvis kjempe. Sett fra ulike vinkler, rommer verket hele kunstnerskapets dynamikk og spennvidde.

Face Off, Lynda Benglis, 2018. Kistefos-Museet. Fotograf: Frédéric Boudin.

4. SKULPTURPARKEN

Ved utgangen av 2018 var følgende skulpturer plassert på museumsområdet:

1. Ståle Kyllingstad, Installasjon, 1948
2. Nils Aas, Consul Anders Sveaas 1840-1917, 2001
3. Nicolaus Widerberg, Tid, 1995
4. Beate Juell, Hingst, 1999
5. Kristian Blystad, Lekende hest, 1993
6. Bjarne Melgaard, Octopus, 1997
7. Kjell Nupen, Stille, stille, 1994
8. Kjell Nupen, Mediteraneo, 1993/94
9. Edgar Ballo, Blå tulipan, 1993
10. Fernando Botero, Stor torso/Kvinnetorso, 1983
11. Tony Cragg, Articulated Column, 2001
12. Siri Bjerke, Samuraiens ridedyr den tredje dagen, 2001
13. Anne-Karin Furunes, Christen Sveaas, 2003
14. Olafur Eliasson, Viewing machine, 2001
15. Fabrizio Plessi, Movimenti della Memoria, 2005
16. Michael Elmgreen & Ingar Dragset, Forgotten Babies # 2, 2005
17. Marianne Heske, Homage to Leo the Lion, 2006
18. Shintaro Miyake, Welcome to this Planet, 2004
19. Kristin Günther, Hesten, 2006
20. Tony Cragg, I'm Alive, 2004
21. Tony Cragg, Bent of Mind, 2005
22. Petroc Sesti, Energy/Matter/Space/Time, 2006
23. Magne Furuholmen, Hypnos Descending, 2007
24. Michael Elmgreen & Ingar Dragset, Warm Regards, 2006
25. Anish Kapoor, S-Curve, 2006
26. Claes Oldenburg & Coosje van Bruggen, Tumbling Tacks, 2009
27. Thomas Bayrle, Sternmotor Hochamt, 2010
28. Marc Quinn, All of Nature Flows Through Us, 2011
29. John Gerrard, Pulp Press (Kistefos) 2013
30. Fredrik Raddum, Beast of the hedonic treadmill, 2013
31. Fredrik Raddum, Catastrophic Road Signs, Sun, 1999
32. Per Inge Bjørlo, Slektstrea, Genbanken, 2013
33. Phillip King, Free to Frolic, 2015
34. Jeppe Hein, Modified Social Benches Kistefos #1 #2 #3 #4 #5, 2016
35. Jeppe Hein, Veien til Stillhet, 2016
36. A Kassen, River Man, 2016
37. Ilya Kabakov, The Ball, 2017
38. Tony Cragg, Castor & Pollux, 2017
39. Lynda Benglis, Face Off, 2018

5. ÅRETS KUNSTUTSTILLING

Sesongen 2018 ble den aller første solo-utstillingen i Skandinavia av den polske maleren, tegneren og filmskaperen Wilhelm Sasnal vist i Kunsthallen. Sasnal er en av de mest internasjonalt anerkjente malerne i sin generasjon. Utstillingen fikk tittelen ENGINE og var kuratert av Rhea Dall.

Utstillingen viste en rik katalog av malerier, tegninger og filmer fra Sasnals tidlige kunstnerskap frem til i dag. Utstillingen gav publikum et unikt innblikk i kunstnernes egen «motor», som tittelen ENGINE viste til. Sasnals bildespråk er grafisk og direkte, popkunst inspirert og til tider provoserende. Hans motiver er oftest malt fra fotografier, og med enkel strek skaper han nesten kinematografisk abstraksjon. Den encyclopediske motivverdenen henter Sasnal fra sine daglige observasjoner i alt fra kunstnerens egen familie via politiske motiver fra dagspressen til platecovers.

Sasnal distanserer seg bevisst fra inntrykket av at det å være kunstner ubønnhørlig må være knyttet til en bohemsk livsstil. Sasnal sidestiller heller, som han tidligere har uttalt det, sitt kunstneriske arbeid med «å arbeide på fabrikk». I det tidligere fabrikklokalet, Nybruket, fikk publikum således et unikt innblikk i Sasnals betydelige produksjon, blant annet hvordan Sasnal har vendt tilbake til samme motiver for sine malerier over mange år og nye verker. Samtidig ble tre nye 16mm filmer fremvist, som tok for seg kunstnerens prosess i studio, både før og etter utforming av kunstverk. Det ble også produsert en utstillingskatalog, som var en kopi av en av Sasnals skissebøker. Katalogen inneholde 2 tekster, bilder av verk i utstillingen som kunne tas ut av boken og en skissehistorie om Christofer Columbus.

Fra kunstutstillingen "ENGINE" av Wilhelm Sasnal.

6. FAGLIG VIRKSOMHET

«Hoppe i restavfallet»
«Hoppe i restavfallet» er videreutviklingen av barneformidlingsprosjektet i tresliperiet som startet i 2017. Tanken bak barneformidlingen er at de yngste barna lærer noe konkret om tresliperiet, og dets historie og bruksområder, formidlet gjennom morsom aktivitet.

Moro å hoppe i restavfallet.

«Hoppe i restavfallet» illustrerer et område som ble brukt til et lite lager for restavfall fra tremasseproduksjonen i fabrikken. Restmaterialet besto av flis, bark, råtakubb og generelt materiale som ikke egnet seg til å lage perfekt tremasse, men som var helt supert å bruke som brensel i Fyrhuset på vinteren. Ved siden av lageret for restavfallet, lå en transportør for restavfallet. Denne transportøren ledet helt ut i Fyrhuset da fabrikken var i bruk. Når restmaterialet ble brent i Fyrhuset, ble varm damp ledet tilbake inn i tresliperiet for å varme opp bygningen og gjøre arbeidsforholdene bedre.

Transportøren er avsperret med pleksiglass. Alle sikkerhetstiltakene ble godkjent av ekstern kontrollør. Hoppebingen er fyllt opp med skumgummikuber, som illustrerer restavfallet fra tremasseproduksjonen.

Prosjektet ble finansiert over det ordinære driftsbudsjettet for industrimuseet.

Barkbilleutstilling
På sliperiloftet ble det i 2018 oppført en temporær utstilling som tok utgangspunkt i masseutbruddet av Stor granbarkbille, og den påfølgende barkbillekrigen, i Norge på 1970-tallet. A/S Kistefos Træsliberis skoger ble også rammet av barkbillekrisen i sin skogsdrift.

Hovedfokus var det historiske angrepet, inkludert situasjonen i Kistefos-skogene i 1979, men samtidig tok utstillingen også for seg dagens situasjon med forskning og overvåking.

Utstillingen inneholdt skilter med tekster og bilder, samt noe gjenstands- og arkivmateriale innlånt fra Nibio. Det ble også kjøpt inn en liten filmsnutt fra NRK som omhandlet barkbillebekjempelse. Denne ble fremvist på skjerm i utstillingen.

Prosjektet ble finansiert over det ordinære driftsbudsjettet for industrimuseet.

Registrering og forskning
I 2018 ble det påbegynt arbeid for å få oversikt over type gjenstander, størrelse, oppbevaringsforhold og tilstand på gjenstandssamlingen.

Prosjektet delfinansieres av Stiftelsen Sat Sapienti, og søknad er sendt til Arkivverket.

7. RIKSANTIKVAREN

Årets bevilgninger fra Riksantikvaren over statsbudsjettet 2018 post 1429 kapittel 72 er i samsvar med omsøkte beløp.

Forvaltning, drift og vedlikehold (FDV)
Riksantikvaren bidro også i 2018 med betydelige tilskudd til forvaltning, drift og vedlikehold av bygningsmassen med et tilskudd på kr. 1 492 562 i FDV midler inklusiv overførte midler fra 2017.

2,3 årsverk er lønnet med midler fra Riksantikvaren.

Bildet viser rengjorte steinsøyler på tresliperiets vestvegg.

Utførte FDV-oppgaver i 2018:

- Internkontroll brannvarsling i Nybruket og Tresliperiet er utført.
- Internkontroll alarmanlegg i Nybruket og Tresliperiet er utført.
- Internkontroll med thermofotografering av el-anleggene i alle bygninger er utført.
- Reparasjon av røranlegg og skifte av stoppekran i kjeller reperatørbolig.
- Utført rutinemessig internkontroll på brannslukkerutstyr, nødutganger og rømningsveier.
- Montert forhøyet Platon og sokkellist overgang terreng/vegg østvegg Tresliperiet.
- Reparasjon og pussing av vegger i fabrikkhall og ved kubbsiloer, samt kalking i 6 omganger.
- Reparasjon og pussing av sprekker i grunnmur kafébygg.
- Takrenner er renset for løv, for å hindre frostskader, samt montert siler i nedløp for å hindre løv og annet i nedløpene.
- Kurs for varme arbeider, fallsikring, instruert personell (FSE Kurs) for FDV-ansatte er gjennomført
- Deltagelse på seminar, arrangør Nordisk kalkforum.
- Vegger er pusset og kalket i Mesna, Sliperiloftet og turbinrom.
- Takrenner og drensledninger fra taket over Mesna er skiftet ut.
- Alle mursokler og nordvendte vegger er renset for algevekster, og behandlet med algedreper.
- I garasje/verksted ved reperatørbolig er det skiftet råteskadd bærekonstruksjon, ytterpanel, vindskier og isbord, samt noe undertak. Isbordene ble beslått, nytt treverk ble malt. Vinduer ble kittet om og malt.
- Reperatørbolig har blitt rengjort utvendig, deretter malt. Yttertak har blitt rengjort. Isbord og vindskier er skiftet, og noe råteskader i undertak utbedret. Snøras over inngangsparti ødela takstein, lekter og sløyfer, forkantbeslag og takrenne, dette ble utbedret.
- Steinsøyler på vestvegg Tresliperiet er rengjort, fuget om, og det er fjernet bioligisk vekst. Steinsøylene ble imperegnert for å forhindre grobunn for mose/alger.
- På isbord på Fomannsboligen har det blitt montert isbordbeslag.
- Etablert snøfanger på tak Bestyrerbolig for å hindre snøras til tak over inngangsparti. Defekte takstein og snøfangere utskiftet.
- Dører til Sliperiloft og snekkerverksted er rengjort, slipt ned og malt.

Istandsettingsprosjekter
Kistefos-Museet fikk over ordinært tilskudd bevilget totalt kr. 625 821 til istandsetting av gangbru til Tresliperiet.

Arbeidet er startet, går iht. plan og budsjett, ferdigstilles vinter 2019.

Kistefos-Museet ble i juli 2017 bevilget kr. 30 000 i ekstraordinært tilskudd til forprosjekt kjøkkenhage. Rapport er skrevet, og oversendt Riksantikvaren

Tilsagn for 2019
Riksantikvaren ga tilsagn på inntil kr. 1 500 000. Dialog med Riksantikvaren om prosjektet er opprettet, arbeidene starter vinter 2019.

Bildet viser sterkt korrodert steg i stålbjelker som bærer gangbrua. Sort overflate har vært utenfor vegglivet, resterende har vært innmurt i veggen.

Fredning
Riksantikvaren har sendt ut varsel om oppstart av fredning av Kistefos. Varselet innebærer en fremdriftsplan med oppstart i januar 2019, med en planlagt ferdigstillelse i 2020.

Toalettbygg
Bjarke Ingels Group ble engasjert som arkitekter for prosjektet nytt toalettbygg. Byggeprosjektet ble ferdigstilt til sesongåpningen. Med inspirasjon I områdets historie innenfor trevirke blander den nye toalettbygning de tradisjonelle materiale trespon og laft med annerledes geometri og detaljering og materialer.

Bygget består av en z-foldet laftevegg som danner endevegger og som deler herresiden fra damesiden. Over lafteveggen foldes en ytre konvolutt av spon som danner vegger og tak på huset. Når endeveggene trekkes til side avsløres et interiør som bruker nye materialer i aluminium og på denne måten binder det historiske sammen med det nye.

Styret takker Christen Sveaas for den generøse gaven som gjør det mulig å realisere det nye toalettbygget.

Bildet viser toalettbygget sett fra nord.

8. BYGGEPROSJEKTER

«The Twist» åpner i september 2019
Den nye museumsbygningen på Kistefos, «The Twist», åpner for publikum i slutten av september 2019. Bygningen danner en broforbindelse over Randselven, og legger til rette for fremtidig utvidelse av skulpturparken.

Prosjektet er designet av BIG - Bjarke Ingels Group og er et arkitektonisk spennende, skulpturelt bygg med moderne museumsfunksjonalitet.

De nye museumsbygget på 1000 m3 er en nødvendig oppgradering og tilskudd til eksisterende kunsthall, Nybruket, og vil bli et moderne museumsbygg tilrettelagt for fremtidige kunstutstillinger på høyt internasjonalt nivå.

«The Twist» er finansiert gjennom gaver fra Christen Sveaas og Kistefos AS, i tillegg til gaver fra diverse stiftelser samt gaveforsterkningsmidler.

Illustrasjon: BIG

Fasadearbeider vinteren 2019.

9. FINANSIERING

I 2018 mottok museet tilskudd til drift og prosjekter fra:

Til drift:

Kistefos AS	7.000.000 kr
Riksantikvaren	1.492.565 kr
Statstilskudd ved Kulturdepartementet	1.045.000 kr
Jevnaker kommune	400.000 kr
Oppland fylkeskommune	348.900 kr
Sparebank1 Ringerike Hadeland	136.000 kr
Ringerike Kommune	60.000 kr

Til prosjekter:

Christen Sveaas	6.288.000 kr
Sparebankstiftelsen Jevnaker Lunner Nittedal	5.133.929 kr
Sparebankstiftelsen Ringerike	3.000.000 kr
Riksantikvaren	210.000 kr

Annet:

Gaveforsterkning	8.298.796 kr

Vi takker våre sponsorer og samarbeidspartnere for viktige bidrag til drift og prosjekter.

Årets skulptur:
Kistefos AS har forært Kistefos-Museet årets skuptur, og betalt dens installasjon. Kistefos-Museet takker for dette uvurderlige bidraget til fortsatt utvikling av skulpturparken.

10. NY VISUELL IDENTITET

2019 er året hvor Kistefos-Museet skal gå fra å være en lokal attraksjon til en «must see»-destinasjon både nasjonalt og internasjonalt.

Med nytt museumsbygg og utvidelse av skulpturparken fortsetter museet å styrke sin posisjon som en internasjonal destinasjon for kunst og kulturinteresserte. Med den enorme utviklingen Kistefos har hatt, og som vil fortsette, vil Kistefos tydeliggjøre og forene opplevelsene på museet under en felles visuell identitet. Dagens identitet bygger i stor grad på den sterke industrihistoriske forankringen som ligger til grunn for etableringen av kulturdestinasjonen Kistefos. Med en av Nord-Europas flotteste skulpturparker og årlige kunstutstillinger i verdensklasse har Kistefos derimot utviklet seg til å bli mye mer enn dette.

Med mål om å modernisere markedsføringen og forbedre kommunikasjonen av Kistefos ut i verden, ble det i 2018 opprettet en «branding-komité», bestående av representanter fra administrasjonen og styret. Våren 2018 engasjerte komiteen designbyråene Work in Progress og Bureau Bruneau i arbeidet med å utvikle en komplett ny visuell identitet. I tillegg til å forene de tre aktivitetsområdene industri, kunst og skulptur, skulle idégrunnlaget også basere seg på møtet mellom det historiske Kistefos og det nye og moderne museumsbygget, «The Twist», tegnet av Bjarke Ingels Group (BIG) .

Resultatet av prosessen er en kvalitetsbevisst, dynamisk og særegen identitet, der alle aspekter har klare henvisninger til dagens Kistefos. Designerne hentet blant annet inspirasjon fra de unike motsetningene som finnes på området. Vann og land. Mennesket og natur. Historiske bygninger og samtidskunst. Med sin fleksible utforming og dynamiske egenskaper vil identiteten bli brukt aktivt i markedsføring, presentasjon og som et signal for Kistefos.

Den visuelle identiteten er bygget opp av flere elementer; en ny logo, et nytt ikon, en fontfamilie og en komplett fargepalett. Det utvikles også en ny nettside og nye strategier for sosiale medier. I tillegg oppgraderes skiltingen på hele området. Alt utformes med historiske referanser ved hjelp av effekter som skulpturelle kvaliteter, lys/skygge og veksling mellom 2D og 3D.

Den visuelle oppgraderingen av skulpturparken og museumsanlegget vil implementeres gjennom sesongen 2019. Med sterk egenart og responsive effekter vil den nye identiteten appellere, skape interaksjon med de besøkende og ytterligere fremheve den unike opplevelsen som er Kistefos.

KISTEFOS

INDUSTRI
KUNST
SKULPTUR

11. STYRETS ÅRSBERETNING

Virksomhetens art
Stiftelsen Kistefos-Museet driver industrimuseum, skulpturpark og årlige kunstutstillinger organisert i ett konsolidert museum. Virksomheten holder til i Jevnaker kommune.

Sykefravær
Sykefraværsprosenten i 2018 var 1,06 %.

Arbeidsmiljø
Det har ikke vært noen arbeidsuhell i 2018.

Ytre miljø
Museets drift medfører ubetydelig forurensning av det ytre miljø.

Likestilling
Museet hadde ved utgangen av 2018 åtte fast ansatte, hvorav fire kvinner og fire menn. Styret har ikke funnet det nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestilling.

Gaveforsterkning
Stiftelsen Kistefos-Museet søkte i 2018 om gaveforsterkning fra Staten ved Kulturdepartementet basert på mottatte gaver/donasjoner fra generøse givere. Kistefos-Museet har i alt mottatt kr 8.298.796 i gaveforsterkning i 2018, noe som er et viktig bidrag til realisering av nytt museumsbygg "The Twist" som åpner september 2019. Gavebeløpene fordeler seg som følger:

Skulpturgaver
Årets skulptur av Lynda Benglis «Face off», ble avduket av kulturminister Trine Skei Grande. Skulpturen inngår i den stadig voksende skulpturparken. Midler til skulpturen ble donert av Kistefos AS.

Forskning
Kistefos-Museet driver forskning på AS Kistefos Træsliberi`s tidligere og nyere historie.

Aktiviteter i 2018:
- «Barkebille»-utstilling basert på tidligere dokumentasjon og forskning
- Tilstandsregistrering gjenstander
- Gjenstandsregistrering i Primus
- Oppgradering og tilgjengeliggjøring av historisk arkiv
- Mottak av nytt materiale

Professor Gunnar Nerheim deltar aktivt sammen med museets stab i forskningsarbeidet.

Årsresultat
Stiftelsens regnskap ble gjort opp med et årsresultat på kr 131.900.691. Årsaken til det store overskuddet skyldes valg av regnskapsprinsipp for oppføringskostnadene for nytt museumsbygg, nytt toalettbygg og anskaffelseskost knyttet til skulpturer.

Kistefos AS	Kr 10.000.000 til nytt museumsbygg
Kistefos AS	Kr 6.050.000 til nytt museumsbygg
Christen Sveaas	Kr 6.288.000 til nytt toalettbygg
Christen Sveaas	Kr 247.338 til skulptur
Sparebankstiftelsen Jevnaker	Kr 5.000.000 til nytt museumsbygg
Sparebankstiftelsen Ringerike	Kr 3.000.000 til nytt museumsbygg
Mahmut Taner Ceylan	Kr 1.000.000 til kunstauksjonen
Anish Kapoor	Kr 2.000.000 til kunstauksjonen

Byggene anses som bevaringsverdige eiendeler i hht. «GRS for ideelle organisasjoner». Dette innebærer at anskaffelseskostnadene er bokført i balansen og aktivert som eiendeler, mens mottatte tilskudd er inntektsført direkte i resultatregnskapet. Det vises for øvrig til note 1 i regnskapet. Ser man bort i fra tilskuddene relatert til nytt museumsbygg, nytt toalettbygg og nye skulpturer viser det underliggende årsresultatet for museets ordinære drift et underskudd på -642.000 kr i 2018.

Stiftelsens egenkapital er økt tilsvarende årsresultat og er bokført til kr 285.949.803 pr. 31.12.18.

Fortsatt drift

Styret kjenner ikke til forhold inntrådt etter regnskapsårets utgang som har betydning for stiftelsens stilling og resultat.

Styret mener at regnskapet gir et korrekt bilde av stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

I samsvar med regnskapsloven bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Jevnaker 9. april 2019

Erik Wahlstrøm
Styreformann

Christen Sveaas
Styrets nestformann

Berit Brørby

Gunnar Nerheim

Allis Helleland

Peter Oscar Munthe-Kaas

Jan Vibe Gregersen

Egil Eide
Direktør

Tony Cragg, *Castor & Pollux*, 2017.
Foto: Frédéric Boudin.

12. RESULTATREGNSKAP 2018

	Note	2018	2017
Salgsinntekt	2	2 046 892	2 133 487
Tilskudd, gaver og donasjoner	2	144 051 670	26 072 791
Sum driftsinntekter		**146 098 562**	**28 206 278**
Varekostnad		-503 093	-460 486
Lønnskostnad	3	-5 041 552	-4 395 922
Avskrivning på varige driftsmidler	4	-35 000	-83 200
Annen driftskostnad	7	-8 617 275	-10 681 537
Sum driftskostnader		**-14 196 920**	**-15 621 146**
Driftsresultat		**131 901 642**	**12 585 132**
Annen renteinntekt		4 153	4 790
Annen finansinntekt		3 479	4 005
Annen finanskostnad		-8 582	-8 885
Resultat av finansposter		**(951)**	**(90)**
Årsresultat		**131 900 691**	**12 585 043**
Overføringer			
Overført til annen egenkapital		131 900 691	12 585 043
Sum overføringer		**131 900 691**	**12 585 043**

13. BALANSEREGNSKAP 2018

	Note	2018	2017
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Nytt museumsbygg og annen fast eiendom	4	127 054 422	19 361 807
Skulpturer, kunst og andre museumsgjenstander	4	166 787 008	142 168 205
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	167 000	202 000
Sum varige driftsmidler		**294 008 430**	**161 732 012**
Sum anleggsmidler		**294 008 430**	**161 732 012**
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		27 680	0
Andre fordringer		4 173 353	1 818 902
Sum fordringer		4 201 033	1 818 902
Bankinnskudd, kontanter o.l.	5	32 854 878	3 421 716
Sum omløpsmidler		**37 055 911**	**5 240 618**
Sum eiendeler		**331 064 341**	**166 972 629**

	Note	2018	2017
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Stiftelseskapital	6	380 000	380 000
Annen innskutt egenkapital		140 920 515	140 920 515
Sum innskutt egenkapital		**141 300 515**	**141 300 515**
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		144 649 288	12 748 597
Sum opptjent egenkapital		**144 649 288**	**12 748 597**
Sum egenkapital		**285 949 803**	**154 049 112**
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		11 750 185	10 672 582
Skyldige offentlige avgifter		628 122	547 955
Annen kortsiktig gjeld	2	32 736 230	1 702 980
Sum kortsiktig gjeld		**45 114 538**	**12 923 517**
Sum gjeld		**45 114 538**	**12 923 517**
Sum egenkapital og gjeld		**331 064 341**	**166 972 629**

Erik Wahlstrøm
Styreformann

Christen Sveaas

Berit Brørby

Gunnar Nerheim

Allis Helleland

Peter Oscar Munthe-Kaas

Jan Vibe Gregersen

Egil Eide
Direktør

14. NOTER TIL ÅRSREGNSKAP

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER:
Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser, god regnskapsskikk for små foretak og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.
Inntektsføring skjer på det tidspunkt tilsagn og midler er mottatt. Kostnader medtas i den perioden de påløper.
Stiftelsen er ikke skattepliktig for sin virksomhet.
Det er opprettet pliktig tjenestepensjonsordning for stiftelsens ansatte.
Varige driftsmidler som er anskaffet for egne midler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Det er tidligere foretatt ekstraordinære nedskrivninger av driftsmidler som inngår i Stiftelsens sliperisamling samt utstyr til diverse sikringstiltak som ansees å ha en virkelig verdi som er betydelig lavere enn anskaffelsesverdi. Denne lavere verdi ansees ikke å være forbigående.

Fra 2016 er skulpturer, som er gitt i gave eller donert, balanseført i stiftelsens regnskap. Skulpturene er balanseført til opprinnelig kostpris. I henhold til god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner og behandlingen av bevaringsverdige eiendeler foretas det ikke avskrivninger.

Kostnader i forbindelse med nytt museumsbygg er aktivert i balansen. I henhold til god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner og behandlingen av bevaringsverdige eiendeler foretas det ikke avskrivninger. Tilskuddene til nytt museumsbygg inntektsføres i sin helhet i regnskapet når stiftelsen får en juridisk rettighet til tilskuddet. Som følge av dette fremstår det i regnskapet som om museet har et betydelig overskudd de årene nytt museumsbygg er under oppføring (2017-2019).

NOTE 2 – INNTEKTER:
Spesifikasjon av tilskudd, gaver og donasjoner:

	2018	2017
Kistefos AS	116.972.852	11.550.000
Christen Sveaas	6.288.000	2.923.067
Sparebankstiftelsen Jevnaker/Lunner	5.133.929	5.136.364
Sparebankstiftelsen Ringerike	3.000.000	150.000
Kulturdepartementet, gaveforsterkning	8.298.796	2.375.000
Kulturdepartementet, driftstilskudd	1.045.000	1.020.000
Riksantikvaren	1.702.565	1.379.997
Jevnaker kommune, driftstilskudd	400.000	400.000
Oppland fylkeskommune, driftstilskudd	348.900	340.000
Sparebank 1 Ringerike Hadeland	136.000	136.000
Ringerike kommune, driftstilskudd	60.000	60.000
ASAF	0	382.300
Sat Sapienti	0	300.000
Stiftelsen Fritt Ord	0	100.000
Royal Norwegian Consulat	0	22.000
Periodisering av tilskudd mellom år	665.629	-201.937
Sum tilskudd, gaver og donasjoner	**144.051.670**	**26.072.791**

2018: Kr 5.000.000 av beløpet fra Sparebankstiftelsen Jevnaker/Lunner/Nittedal gjelder gavetilskudd til nytt museumsbygg. Resterende beløp gjelder mottatt tilskudd til gratisbilletter lokalbefolkning.
Kr 3.000.000 fra Sparebankstiftelsen Ringerike gjelder gavetilskudd til nytt museumsbygg
Kr 85.000.000 av beløpet fra Kistefos AS gjelder gavetilskudd til nytt museumsbygg, kr 24.972.852 gjelder gavetilskudd til skulpturer og kr 7.000.000 gjelder sponsorbidrag til drift av museet.
Kr 6.288.000 fra Christen Sveaas gjelder gavetilskudd til nytt toalettbygg.
Kr 6.726.796 av mottatt gaveforsterkning er relatert til nytt museumsbygg.
Totalt gavetilskudd til nytt museumsbygg utgjør kr 106.014.796 i 2018.

2017: Kr.5.000.000 av beløpet fra Sparebankstiftelsen Jevnaker/Lunner/Nittedal gjelder gavetilskudd til nytt museumsbygg. Resterende beløp gjelder mottatt tilskudd til gratisbilletter lokalbefolkning.
Kr 6.050.000 av beløpet fra Kistefos AS gjelder gavetilskudd til nytt museumsbygg og kr 5.500.000 gjelder sponsorbidrag til drift av museet. kr 2.923.067 gjelder gavetilskudd fra Christen Sveaas til skulpturinstallasjoner.Kr 1.750.000 av mottatt gaveforsterkning er relatert til nytt museumsbygg.
Totalt gavetilskudd til nytt museumsbygg utgjør kr 12.800.000 i 2017.

Pr.31.12.18 har Kistefos AS i tillegg ytet et lån på kr.11.900.000 til Stiftelsen Kistefos-Museet.

NOTE 3 – LØNNSKOSTNADER ETC.

Lønnskostnader består av følgende poster:

	2018	2017
Lønnskostnader	6.329.421	5.698.780
Arbeidsgiveravgift	936.521	844.043
Styrehonorar	82.000	84.000
Andre ytelser	96.977	147.488
Egen lønn belastet Prosjekt støttet av Riksantikvaren	-1.124.057	- 1.000.345
Egen lønn belastet Prosjekt nytt museumsbygg	-1.279.310	-1.378.044
Sum lønnskostnader	**5.041.552**	**4.395.922**
Antall utførte årsverk	**11**	**10**

Godtgjørelse til museumsdirektør:

Lønn	789.739	635.302
Verdi av annen godtgjørelse	8.758	4.654
Sum godtgjørelse	**798.497**	**639.956**

Til revisor er kostnadsført kr. 51.867 (eks.mva) i 2018 mot kr. 37.670 (eks.mva) i 2017.

NOTE 4 – SPESIFIKASJON AV VARIGE DRIFTSMIDLER:

	Nytt toalettbygg	Nytt museumsbygg	Parker-ingsplass	Sliperi-samling	Arkiv
Anskaffelseskost 1.1.2018	0	19.360.807	380.855	670.911	190.530
Tilgang i året	6.288.000	101.404.615			
Avgang i året					
Anskaffelseskost 31.12.2018	6.288.000	120.765.422	380.855	670.911	190.530
Akk. avskrivninger 1.1.2018			379.855		85.530
Årets avskrivninger					5.000
Akk. nedskrivninger 1.1.2018				620.911	
Årets nedskrivninger					
Verdi i balansen 31.12.2018	6.288.000	120.765.422	1.000	50.000	100.000

	Maleri-samling	Museums-gjenstander	Mask./bil inventar	Skulpturer	TOTALT
Anskaffelseskost 1.1.2018	947.690	415.000	3.235.618	140.920.515	166.121.926
Tilgang i året				24.618.803	132.311.418
Avgang i året					
Anskaffelseskost 31.12.2018	947.690	415.000	3.235.618	165.539.318	298.433.344
Akk. avskrivninger 1.1.2018			1.960.868		2.426.253
Årets avskrivninger			30.000		35.000
Akk. nedskrivninger 1.1.2018		115.000	1.227.750		1.963.661
Årets nedskrivninger					
Verdi i balansen 31.12.2018	947.690	300.000	17.000	165.539.318	294.008.430

NOTE 5 – BANKINNSKUDD:

Av bankinnskuddet representerer kr. 280.292 skattetrekk fra de ansatte.

NOTE 6 – EGENKAPITAL:

Stiftelsens grunnkapital på kr. 380.000 er skutt inn av:

Christen Sveaas	300.000
Jevnaker Kommune	50.000
Ringerike Kommune	30.000
	380.000

NOTE 7 – SPESIFIKASJON AV ANDRE DRIFTSKOSTNADER:

	2018	2017
Rep. og vedl.hold, bygninger, se under	1.582.194	1.563.529
Rep. og vedlikehold, øvrig	285.703	90.624
Kostnader skulpturer	442.199	3.903.756
Kunstutstilling	551.240	1.786.297
Levende fabrikk	0	711.807
Honorarer og andre eksterne tjenester	3.037.294	336.394
Forsikringer	216.929	170.594
Kostnader tilknyttet åpningen	439.897	407.933
Kontor, data og porto	927.945	408.781
Leie av lokaler/eiendom	169.653	208.125
Strøm, varme	300.010	260.008
Markedsføring	328.396	171.517
Andre driftskostnader	335.815	662.172
Sum driftskostnader	8.617.275	10.681.537

Rehabilitering, Rep. og vedlikehold, bygninger på kr.1.590.828 (Kr.1.432.616 i 2017) er finansiert av tilskudd til Forvaltning, drift og vedlikehold og tilskudd til istandsettingstiltak som er mottatt og inntektsført fra Riksantikvaren. Se note 2.

15. REVISORS BERETNING

UAVHENGIG REVISORS BERETNING
Til styret i Stiftelsen Kistefos Museet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Kistefos Museet' årsregnskap som viser et overskudd på kr 131 900 691. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet.* Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen. I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til
https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet I samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

DOKKA, 29. april 2019
Nilsons Revisjonskontor AS

Bård Axel Nilson
Statsautorisert revisor

The Ball, Ilya Kabakov, 2017. Foto: Didrick Stenersen.

KISTEFOS

Samsmoveien 41
N - 3520 Jevnaker
Tel: +47 61 31 03 83
www.kistefos.museum.no